

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО
науково-методичною радою
Харківського національного
університету мистецтв імені
І. П. Котляревського
Протокол № 7
від «28» червня 2022 року

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА**

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво
Спеціальність – 026 Сценічне мистецтво
ОР «Магістр»
ОПП «Сценічне мистецтво»

Харків – 2022

Методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи магістра для здобувачів галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 026 Сценічне мистецтво, ОР «Магістр», ОПП «Сценічне мистецтво».

Укладачі:

КАЛЕНІЧЕНКО Ольга Миколаївна – докторка філологічних наук, професорка;

ПАРТОЛА Яна Вікторівна – кандидатка мистецтвознавства, доцентка;

ХУТОРСЬКА Анна Йосифівна – кандидатка мистецтвознавства.

Методичні рекомендації розроблені з урахуванням сучасних вимог вищої школи до науково-методичного забезпечення виконання кваліфікаційної роботи здобувачами освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво».

© Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського, 2022

ЗМІСТ

1. ВСТУП. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	5
3. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	5
4. ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	7
5. ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	10
6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА	10
7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	13
8. ДОДАТКИ	15
9. Додаток 1. Зразок оформлення титульної сторінки роботи магістра	15
10. Додаток 2. Зразок оформлення змісту роботи магістра	16
11. Додаток 3. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел	17

1. ВСТУП. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Здобувачі освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 026 Сценічне мистецтво Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського підтверджують рівень своєї професійної підготовки, створюючи кваліфікаційну роботу (творчий проєкт) магістра. У методичних рекомендаціях наведено основні вимоги щодо структури, змісту, порядку апробації результатів та захисту самостійного дослідження, а також критеріїв оцінювання кваліфікаційної роботи магістра у відповідності до ОПІ «Сценічне мистецтво». Дані методичні рекомендації спрямовані на підвищення ефективності самостійної роботи здобувача освіти, раціональну організацію наукової та творчої діяльності, що допоможе продемонструвати у власному дослідженні тісний зв'язок між теоретичними аспектами та практичними навичками, які здобуті у процесі навчання.

Кваліфікаційна робота (творчий проєкт) магістра створюється у тісній співпраці з викладачем – науковим (творчим) керівником, який допомагає магістранту з вибором тематики дослідження, координує роботу на усіх її етапах, скеровує наукові пошуки, консультує здобувача освіти на предмет написання та оформлення роботи, допомагає з апробацією результатів, слідкує за дотриманням правил дослідницької етики, що визначені у «Положенні про академічну доброчесність» учасників освітнього процесу, та надає власний відгук на завершену роботу з пропозицією щодо оцінювання здобутків магістра.

Науковим керівником магістерської роботи може бути назначено науково-педагогічного працівника ЗВО, що має науковий ступінь кандидата наук (доктора філософії), доктора наук, чиє наукове/фахове спрямування відповідає тематиці дослідження. Крім того, науковим керівником можуть призначатися науково-педагогічні працівники ЗВО, що мають почесні звання Народний артист України, Заслужений артист України, Заслужений діяч мистецтв України, а також вчене звання доцента, професора.

Зважаючи на освітньо-професійну спрямованість програми магістратури за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво» Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, кваліфікаційна робота складається з двох частин – творчої (практичної) та дослідницької (письмової дипломної роботи).

Відповідальність за зміст та результати кваліфікаційної роботи (творчого проєкту) несе магістрант як здобувач вищої освіти та науковий керівник. У кваліфікаційній роботі не допускається запозичення будь якої наукової інформації або творчих ідей без посилання на автора та інформаційне джерело, у разі виявлення подібних запозичень вони розглядаються як плагіат та вважаються порушенням правил академічної доброчесності. З огляду на творче спрямування освітньо-професійної магістерської програми за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво» особливої уваги потребує використання креативної інтелектуальної власності з дотриманням норм законодавства про авторське право та суміжні права у юридичному полі та етичній площині.

Процес виконання кваліфікаційної роботи магістра на усіх етапах її написання/створення контролюється науковим керівником та випускаючою кафедрою, на засіданнях якої заслуховуються проміжні результати дослідження та етапи реалізації творчої (практичної) частини роботи. Систематичність проведення подібних перевірок є запорукою вчасного та повного виконання магістрантом плану кваліфікаційного дослідження та готовністю до належного захисту власної роботи перед екзаменаційною комісією (ЕК).

Завершена кваліфікаційна робота магістра проходить декілька етапів ревізій до її публічного захисту. Першим етапом є перевірка науково-дослідницької частини на дотримання норм академічної доброчесності. Для цього здобувачу необхідно у 30-денний термін до публічного захисту подати завершений текст роботи на кафедру. За допомогою спеціального програмного забезпечення буде проведено перевірку на можливу наявність академічного плагіату, фальсифікацій та виданий звіт, у якому зазначається показник унікальності тексту.

Наступний етап – рецензування роботи зовнішнім рецензентом, для чого завершено роботу, не пізніше ніж за тиждень до захисту, надають висококваліфікованому фахівцю, чия професійна спрямованість відповідає тематиці дослідження. Отримана рецензія долучається до документів для публічного захисту та впливає на остаточне оцінювання. Крім того, випускаюча кафедра у встановлені терміни має провести попередній захист роботи та надати магістранту допуск до майбутнього захисту перед ЕК.

Завершений та перевірений текст кваліфікаційної магістерської роботи надається до бібліотеки Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського та зберігається в репозиторії у відкритому доступі.

2. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота магістра/творчий проєкт є результатом підготовки здобувачів освіти за ОПП «Сценічне мистецтво» ОР Магістр, що гармонійно поєднує мистецьку та академічну (наукову і педагогічну) складові навчання, практичну та теоретичну підготовку. Кваліфікаційна робота магістра/творчий проєкт – це мистецький твір, який має продемонструвати здатність здобувача освіти самостійно розробити концепцію й стратегію сценічного твору, здійснити наукове (теоретичне, методологічне) обґрунтування та практичну реалізацію. На захист творчого проєкту виноситься його творча та дослідницька (науково-теоретична) складові¹.

Кваліфікаційна робота магістра повинна бути виконана як практичний творчий проєкт з письмовою дипломною роботою та публічним захистом. Студент має право запропонувати тему або вибрати її з кількох пропозицій від наявних наукових керівників. Завдання магістерської роботи визначається таким чином, щоб здобувачі освіти мали можливість їх виконання протягом шести місяців.

Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

Творча (практична) частина. Здобувач освіти має самостійно розробити та реалізувати мистецький проєкт (його частину), презентувати його на публіку (сценічне виконання, відеозапис, трансляція на YouTube) та винести на публічне обговорення. Творча (практична) складова мистецького проєкту – творчі акції (постановка/виконання вистави, моновистави, перформансу, майстеркласи та воркшопи), що логічно поєднані між собою загальною концептуальною ідеєю. Творча складова передбачає інтеграцію результатів проєкту у мистецьку (театральну-освітню) практику.

Дослідницька частина (дипломна робота, науково-теоретичне обґрунтування) – оригінальний авторський текст, що безпосередньо пов'язаний з практичною частиною проєкту, містить новизну, має внутрішню єдність і відображає хід і самостійні результати дослідження. Обсяг основного тексту наукового обґрунтування повинен становити 2-2,5 др. арк., оформлені відповідно до вимог, визначених МОН України. Список використаних джерел складає близько 50 позицій.

3. ОСНОВНІ ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Процес виконання кваліфікаційної роботи магістра має наступні етапи:

- вибір та узгодження теми дослідження;
- складання та затвердження плану роботи;

---

¹ Для спеціалізації «Театрознавство» кваліфікаційна робота може бути зосереджена лише на науково-дослідницькій складовій.

- збір та обробка інформації (наукової, науково-методичної, візуальної тощо);
- написання розділів роботи, їх поточна перевірка науковим керівником та внесення коректив;
- апробація отриманих результатів дослідження – виступи на конференціях, публікація матеріалів дослідження, винесення на обговорення творчої частини (онлайн або фактично);
- збір необхідних документів, що надають допуск до захисту;
- публічний захист кваліфікаційної роботи (творчого проєкту) перед екзаменаційною комісією.

Кожен етап виконання роботи має свої складнощі та несе виклики для молодого дослідника, але майже на всіх етапах він може розраховувати на допомогу наукового керівника та консультації інших викладачів ЗВО, що можуть ефективно спрямувати наукову та творчу активність здобувача та скорегувати організаційні питання.

Виконання кваліфікаційної роботи розпочинається з вибору теми дослідження, що має відповідати напряму 026 «Сценічне мистецтво», мати наукову новизну та актуальну проблематику. Вибір теми залежить від власних професійних вподобань та спеціалізації магістранта та має відповідати тематиці наукового спрямування роботи випускаючої кафедри. У магістерському дослідженні будь якого профілю (виконавського, постановочного, критичного, тощо) можуть розглядатися як загально-естетичні питання, що стосуються окремих жанрів, стилів сценічного мистецтва, так і звуження тематики відповідно до вивчення творчості окремого митця чи твору, його сценічного втілення та акторської інтерпретації, тощо. У будь-якому випадку до вибору теми дослідження необхідно підходити з позицій ґрунтовності та актуальності теми для сучасної наукової думки. Формулювання теми у назві роботи має бути лаконічним, точним та містити посилання на об'єкт й предмет дослідження.

У процесі виконання кваліфікаційного дослідження магістранту надається право уточнити чи змінити тему наукової роботи у зв'язку з об'єктивними обставинами. Безпосереднє затвердження теми (та змін до неї) відбувається на засіданні кафедри, погоджується на вченій раді факультету та виноситься на науково-методичну раду ЗВО.

Складання та затвердження плану кваліфікаційної магістерської роботи є важливим етапом становлення науково-дослідницької майстерності здобувача ОР «Магістр», адже вміння структурувати процес вирішення наукового чи творчого питання характеризує професійну сталість майбутнього дослідника та митця. Звісно, будь яку тему можна розкривати та вирішувати у різний спосіб, тож, з одного боку, не можна послуговуватись шаблонами при складанні плану кваліфікаційної роботи, з іншого – традиційно у першому розділі досліджуються теоретичні питання, а у подальших йде вирішення та розгляд більш вузьких дискурсів теми кваліфікаційної роботи. Але, навіть добре складений план роботи не гарантує високої якості проведення дослідження, якщо магістрант не буде вчасно йому слідувати або вноситиме забагато коректив, тож окрім самоконтролю на цьому етапі важливий контроль з боку наукового керівника.

Наступним етапом роботи є збір та обробка інформації. Необхідно зазначити, що цей етап може розпочатися набагато раніше – ще у процесі навчання здобувача освіти на бакалавраті, оскільки навчання у магістратурі є наступним щаблем, що має спрямувати креативність здобувача, весь професійний, дослідницький досвід, що було отримано раніше, на вирішення більш складних завдань. Логіко-структурна схема проходження ОПП «Сценічне мистецтво» ОР «Магістр» надає змогу здобувачу отримувати знання, уміння, навички та компетентності з великої кількості дисциплін та сформувати власний освітній дискурс, що відповідає його самоідентифікації у професійному руслі. Ця можливість з одного боку дає потенційне розширення наукової та практичної сфери професійного розвитку здобувача, а з іншого боку – допоможе делікатніше спрямувати енергію на вирішення нагальних проблем дослідницького кола з огляду на обрану тематику кваліфікаційної роботи. Одна із головних проблем на даному етапі полягає у необхідності обмежити його часові рамки та коло

досліджуваної інформації й перейти до наступного етапу – безпосереднього написання власної, самостійної наукової роботи, спираючись на отримані та проаналізовані дані.

Написання тексту кваліфікаційної роботи має супроводжуватися пильною увагою наукового керівника, що у своїх консультаціях спрямує здобувача до створення стилістично вивіреного та ґрунтовного наукового викладу теми з використанням посилань на вагомі й актуальні джерела, допоможе визначитися з методологією дослідження та контролюватиме додержання здобувачем правил академічної доброчесності. Магістранту необхідно намагатися зберігати аналітичний підхід до викладення матеріалу та надавати власні думки й оцінки позиціям інших науковців, пам'ятати, що науково-дослідницька робота це також прояв творчості фахівця, що вимагає не тільки натхнення але й глибокого самоконтролю.

Етап апробації кваліфікаційної магістерської роботи може супроводжувати її написання або йти вже після створення основної частини наукової складової. Він включає не тільки участь у наукових, науково-практичних конференціях, вебінарах, круглих столах тощо, але й показ частин (елементів) з практичної складової, участь у мистецьких заходах різної спрямованості. Науковий керівник має давати здобувачу практичні завдання, що підготують його до публічних виступів, дискусій з приводу власного дослідження та вміння відстоювати свою позицію. Усі публікації матеріалів з кваліфікаційної роботи, мають бути затверджені резолюцією/відгуком наукового керівника.

До переліку необхідних для захисту кваліфікаційної роботи (творчого проєкту) магістра документів відносяться:

- дані перевірки на можливу наявність академічного плагіату (унікальність тексту);
- відгук наукового керівника щодо якості виконаної роботи та процесу її написання;
- відгук зовнішнього рецензента.

Поданий текст кваліфікаційної роботи магістра доповнюється й апробаціями, серед яких обов'язково має бути виступ на конференції та публікація матеріалів дослідження в електронному або друкованому виданні.

На останньому етапі – публічному захисті роботи – магістрант має продемонструвати спроможність захистити власні наукові переконання та творчу концепцію, спираючись на передові дослідницькі думки та позиції, вміння проявити самостійність при вирішенні проблемних питань сфери сценічного мистецтва. Захист теми супроводжується презентацією з використанням мультимедійних технологій, що доповнює усний виклад тезових положень дослідження наочною демонстрацією.

4. ЗМІСТ, СТРУКТУРА ТА ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

Зміст та актуальні правила оформлення кваліфікаційної роботи магістра розміщені на сайті бібліотеки Харківського університету мистецтв імені І.П. Котляревського у розділі «Методична допомога».

Надалі приводиться стислий огляд структури письмової дипломної роботи (обґрунтування практичної частини):

- титульний аркуш (Додаток 1);
- зміст (Додаток 2);
- вступ;
- основна частина (розділи та підрозділи магістерської роботи);
- висновки;
- список використаних джерел (Додаток 3);
- додатки (за наявності).

Вступ (до 5 сторінок) включає обґрунтування актуальності теми дослідження, визначення об'єкта та предмета дослідження, мети і завдань, стану наукової розробки теми з коротким переліком літератури, в якій розглядається обрана в роботі проблематика, методологію, практичне значення, опис структури роботи, перелік апробацій результатів дослідження.

Обов'язкові складові вступу:

- актуальність обраної теми;
- мета дослідження і поставлені завдання;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- методи дослідження, використані для досягнення поставленої мети;
- наукова новизна результатів дослідження;
- практичне значення дослідження;
- апробація результатів дослідження;
- структура роботи.

Актуальність – виклад у стислому вигляді сутності його проблемної ситуації шляхом критичного аналізу та порівняння з уже відомими розв'язаннями проблеми обґрунтовується актуальність та доцільність обраної теми.

Об'єкт дослідження – процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення.

Предмет міститься в межах об'єкта – саме на ньому повинна бути спрямована увага, оскільки він визначає тему кваліфікаційної роботи магістра.

Мета і завдання – це поставлений кінцевий результат, на досягнення якого спрямоване дослідження. Мета повинна узгоджуватись із назвою роботи, має бути пов'язана із об'єктом та предметом а також з кінцевим результатом і шляхом його реалізації. Мета дослідження реалізується через конкретні завдання, які формулюють у формі переліку дій, спрямованих на досягнення поставленої мети.

Методи дослідження, використані для досягнення поставленої в роботі мети, коротко перераховують у вступі та змістовно визначають, що саме досліджувалося тим чи іншим методом.

Наукова новизна – коротка характеристика нових положень або рішень, запропонованих автором особисто, з обов'язковою вказівкою на відмінність цих положень від вже відомих.

Практичне значення одержаних результатів – це подання відомостей про подальше використання результатів дослідження у науковій (теоретичній, практичній) сфері.

Апробація результатів дослідження. Наводяться дані щодо участі автора у конференціях, колоквіумах, вебінарах, майстеркласах, відкритих уроках та щодо публікацій чи інших форм публічної презентації результатів магістерського дослідження.

Структура роботи. Подається стислий опис (перелік) структурних елементів роботи. Наприклад: «Структуру дипломної роботи зумовлена логікою дослідження, містить: вступ, ... розділи, висновки, список використаних джерел із ... найменувань, ... додатків. Загальний обсяг ... сторінок».

Основна частина складається з розділів (підрозділів, підпунктів тощо). У розділах основної частини подають: огляд спеціальної літератури (з особливим наголосом на публікаціях останніх років і літературі іноземними мовами) і вибір напрямків, теоретичних концепцій, які стали визначальними для проведення дослідження; розділи (2-3) присвячені аналізу і висвітленню результатів власних досліджень автора, розкривають сутність творчого проєкту і містять посилання на праці, вказані у списку джерел, з обов'язковим висвітленням того нового, що він вносить у розробку проблеми.

Висновки. Робота має містити висновки до кожного розділу й загальні висновки. Висновки до розділів можуть містити пронумероване викладення результатів дослідження, одержаних у відповідному розділі. Загальні висновки мають містити стисле викладення

теоретичних і практичних результатів, отриманих автором кваліфікаційної роботи особисто в ході дослідження та реалізації практичної (творчої) частини, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень у даній галузі.

Магістерська робота має бути грамотно викладена – стилістично та орфографічно, граматичні помилки та друкарські огріхи не допустимі. Текст роботи має бути набраним на комп'ютері у текстовому редакторі Microsoft Office Word з розширенням .doc, шрифтом Times New Roman, кеглем 14, міжрядковим інтервалом – 1,5, орієнтація тексту по ширині листа, поля – з лівого боку 3 см, з правого – 1 см, вгорі і внизу – по 2 см. Тобто параметри оформлення друкованого тексту відповідають стандартним налаштуванням Microsoft Office Word. Кожен абзац починається з нового рядка, абзацний відступ становить 1,25 см. Інтервалів між абзацами бути не повинно.

Не можна залишати на попередньому рядку ініціали, відриваючи їх від прізвища, так само не можна переносити на новий рядок скорочення (ст. - століття, pp. – роки, тощо). Для того, щоб не виникало подібних переносів, використовується безвідривний пробіл, що на клавіатурі створюється за допомогою одночасного натискання трьох клавіш – Ctrl+ Shift+пробіл.

Сторінки нумеруються арабськими цифрами, слід дотримуватись наскрізної нумерації впродовж усього тексту, починаючи з титульного аркуша, проте на ньому, а також на сторінці зі змістом роботи номер не ставиться (тобто номер з'являється лише на сторінці, де починається вступ). Номер сторінки ставиться у правому верхньому куті аркуша вгорі, без крапки в кінці.

Структурні елементи кваліфікаційної роботи **ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ** не нумерують і починають друкувати з нової сторінки, великими літерами без крапки в кінці, не підкреслюючи, виділяючи жирним шрифтом. Заголовки розділів починаються з нової сторінки і друкуються великими літерами, жирним шрифтом, симетрично до тексту (без абзацного відступу). Заголовки підрозділів оформлюються в тексті, а не з чистого аркуша і друкуються маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці, виділяються жирним шрифтом. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Розділи та підрозділи роботи слід нумерувати арабськими цифрами. Номер розділу позначається однією цифрою, після якої ставиться крапка, номер підрозділу позначається двома цифрами, після яких ставиться крапка. Наприклад: **РОЗДІЛ 1.**, підрозділи: 1.1., 1.2. Нумерація пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць подають арабськими цифрами без знака №. Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу, підрозділу і пункту, між якими ставлять крапку (наприклад, 1.2.1 – перший пункт другого підрозділу першого розділу), далі у тому ж рядку йде заголовок пункту.

Відстань між заголовком розділу та підрозділу – один інтервал; між текстом підрозділу і наступним підрозділом робиться один інтервал; між назвою підрозділу і подальшим текстом інтервал відсутній. Не допускається розміщувати назви розділів та підрозділів у нижній частині сторінки, якщо після неї йде тільки один рядок або взагалі немає тексту.

Список використаних джерел подається в алфавітному порядку. Після україномовних книг подаються джерела іноземними мовами, за наявності. Під час оформлення списку літератури слід керуватися Національним стандартом України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40).

Усі факти, положення, цитати, які використовуються, повинні мати посилання на літературу. Вони здійснюються через зазначення в квадратних дужках номера у списку використаних джерел та сторінок, на яких розміщена наведена цитата. Наприклад [87, с. 50] 87 – номер у списку використаних джерел, 50 – сторінка. Посилання робиться також на кожне запозичене положення, концепцію, ідею чи точку зору, якщо немає прямого цитування подається лише номер джерела у списку літератури (наприклад – [16]). Якщо необхідно зробити посилання на декілька публікацій, то їх оформлюють використовуючи крапку з комою (наприклад [12; 14; 25]).

Додатки розміщують в кінці роботи після списку використаних джерел. Додатки мають допоміжний характер (фото, ілюстрації, репертуарні списки, таблиці, глосарій, тощо), наводяться тільки у разі необхідності, мають бути безпосередньо пов'язані з предметом дослідження та його основним змістом. Вони позначаються не цифрами, а літерами (Додаток А, Додаток Б, Додаток В і т. д.) розміщуються в правому верхньому кутку, до підрахунку сторінок загального обсягу роботи, додатки не входять.

5. ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Захист кваліфікаційної роботи (творчого проєкту) магістра проходить на відкритому засіданні Екзаменаційної комісії до складу якої входять провідні фахівці сфери сценічного мистецтва.

Послідовність етапів захисту:

- виступ здобувача освіти ОР «Магістр»;
- запитання до магістранта від членів екзаменаційної комісії та інших присутніх фахівців;
- відповіді магістранта на запитання;
- оголошення результатів зовнішнього рецензування та відгук наукового керівника;
- відповіді магістранта на зауваження та запитання від рецензента та/або наукового керівника;
- можлива наукова дискусія;
- заключне слово здобувача освіти (за бажанням).

Результати захисту кваліфікаційної роботи (творчого проєкту) магістра обговорюються екзаменаційною комісією на закритому засіданні та оголошуються у той самий день після оформлення протоколів засідання.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Оцінювання кваліфікаційної роботи (творчого проєкту) магістра екзаменаційною комісією здійснюється за результатами його виступу, повноти відповідей на запитання та зауваження, відгуку наукового керівника та зовнішнього рецензента та наявних апробацій.

Оцінювання здійснюється на основі європейської шкали ECTS з відповідним перерахунком рейтингових показників до нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання у традиційну систему за національною шкалою.

Головними критеріями оцінювання якості представленої роботи для екзаменаційної комісії є рівень виконання дослідження та рівень його публічного захисту магістрантом.

Основні критерії оцінювання дослідницької частини:

- ґрунтовність та лаконічність основних положень, що висвітлені у вступі;
- логічність та послідовність викладення основної частини та результатів дослідження;
- достатня кількість використаних джерел, їх актуальність та доцільність для дослідження обраної теми;
- якість оформлення тексту роботи.

Основні критерії оцінювання виступу на захисті кваліфікаційної роботи магістра:

- глибина, коректність та самобутність у відповідях на запитання від членів екзаменаційної комісії, рецензента тощо;
- спроможність вести дискусію та відстоювати власну позицію з теоретичних питань та за тематикою кваліфікаційного дослідження;

- якість презентації кваліфікаційної роботи.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно	FX
1–34	Незадовільно	F

Критерії оцінювання студентів

Оцінка	Критерії оцінювання студентів
90–100 відмінно A	Здобувач здійснив високоякісну репрезентацію власної роботи; у роботі чітко визначені та сформульовані тема, мета, завдання, логічно вибудована структура; кваліфікаційна робота є повним, самостійним, ґрунтовним науковим дослідженням та у повній мірі відображає сутність і концепцію практичної частини, містить наукову новизну; дослідження демонструє глибокі знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу в необхідному обсязі; текст, оформлення, посилання та захист здійснені на високому теоретично-термінологічному рівні; дослідження підкріплене різними формами апробації (виступи на конференціях, публікації, тощо); студент чітко та змістовно відповідав на запитання комісії.
82–89 добре B	Здобувач здійснив гарну репрезентацію власної роботи; у роботі переконливо визначені та сформульовані тема, мета, завдання, зрозуміла структура; кваліфікаційна робота є повним, самостійним науковим дослідженням та в цілому відображає сутність і концепцію практичної частини, містить наукову новизну; дослідження демонструє гарні знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу в необхідному обсязі; текст, оформлення, посилання та захист здійснені на достатньому теоретично-термінологічному рівні; дослідження підкріплене апробацією (виступи на конференціях, публікації, тощо); студент переконливо відповідав на запитання комісії; мали місце незначні недоліки не принципового характеру.
75–81 добре C	Здобувач здійснив добру репрезентацію власної роботи; у роботі визначені та сформульовані тема, мета, завдання, структура, проте є несуттєві зауваження; кваліфікаційна робота є достатньо самостійним науковим дослідженням та в цілому відображає сутність і концепцію практичної частини, містить наукову новизну; дослідження демонструє достатні знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу; текст, оформлення, посилання та захист здійснені на достатньому теоретично-термінологічному рівні, хоча трапляються деякі неточності; дослідження підкріплене апробацією (виступи на конференціях, публікації, тощо); студент в цілому переконливо відповідав на запитання комісії.
64–74 задовільно	Здобувач здійснив середню репрезентацію власної роботи; у роботі не достатньо чітко визначені та сформульовані тема, мета, завдання,

D	структура не чітка; кваліфікаційна робота не завжди переконливо відображає сутність і концепцію практичної частини, наукова новизна не переконлива; знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу не в достатньому обсязі; текст, оформлення, посилання та захист здійснені із певною кількістю помилок у теоретично-термінологічному апараті; апробація результатів дослідження (виступи на конференціях, публікації, тощо) зведена до мінімуму; студент не переконливо відповідав на запитання комісії.
60–63 задовільно E	Здобувач здійснив слабку репрезентацію власної роботи; у роботі не чітко визначені та сформульовані тема, мета, завдання, слабка структура; кваліфікаційна робота не переконливо відображає сутність і концепцію практичної частини, наукова новизна сумнівна; знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу слабкі; текст, оформлення, посилання та захист здійснені із суттєвою кількістю помилок у теоретично-термінологічному апараті; апробація результатів дослідження (виступи на конференціях, публікації, тощо) зведена до мінімуму; студент не переконливо відповідав на запитання комісії.
35–59 незадовільно FX	Здобувач здійснив дуже слабку репрезентацію власної роботи; у роботі не визначені та якісно не сформульовані тема, мета, завдання, структура не вибудована; кваліфікаційна робота не відображає сутність і концепцію практичної частини, наукова новизна відсутня; студент не демонструє знання предметної області, джерельної бази та методичного матеріалу; обсяг текст, оформлення, посилання та захист здійснені із неприпустимою кількістю помилок; апробація результатів дослідження (виступи на конференціях, публікації, тощо) відсутня.
1–34 незадовільно F	Здобувач не надав належно оформлену магістерську роботу; наданий тест містить високий відсоток плагіату, посилання на джерела відсутні; дослідження та практична частини не були доведені до логічного завершення.

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с.
2. Афанасьєв А. О. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Харків : Вид. ХНЕУ, 2005. 96 с.
3. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_051#Text
4. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с.
5. Еко У. Як написати дипломну роботу: гуманітарні науки / пер. за ред. О. Глотова. Тернопіль : Мандрівець, 2007. 224 с.
6. Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
7. Клековкін О. Дискурс про театр. Історіографічний словничок. К.: Арт Економі, 2016. 136 с.
8. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. К. : Фенікс, 2017. 144 с.

9. Клековкін О. Пролєгόμενα: Розщеплення театру. Вступ до історії театральних термінів і понять. К., 2015.
10. Клековкін О. Ю. THEATRICA: Лексикон / ПСМ НАМ України. К. : Фенікс, 2012. 800 с.
11. Корнієнко, Неллі. Запрошення до хаосу. Театр (художня культура) і синергетика. Спроба нелінійності. К.: НЦТМ ім. Леся Курбаса, 2008. 246 с.
12. Магістерські читання : матеріали науково-практичної конференції / автор-укладач проф. Л. В. Шаповалова. Харків : ХНУМ імені І. П. Котляревського. Вип. 1- 18 ; 2006-2020.
13. . Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / М. Михайлов та ін. Х. : ХДУХТ, 2014. 220 с.
14. Мороз І. В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення та захисту. Київ, 1997. 56 с.
15. Паві Патріс : Словник театру. ЛНУ імені Івана Франка. Львів. 2006. 640 с.
16. Партола Я. Перспективи театрознавчої науки в умовах реформ та євроінтеграції. Аспекти історичного музикознавства. 2016. № 8. С. 50-57.
17. Прийменко О. С. Академічна доброчесність: навчальна програма. ХНУМ імені І. П. Котляревського, Харків, 2017. 20 с.
18. . Театр: історія, теорія, практика: Збірник статей. Львів, 2013.
19. Шейко В. М. Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства: навч. посіб. / В. М. Шейко, Ю. П. Богуцький, Н. М. Кушнарєнко. Харків : ХДАК, 2016. 330 с.
20. Юрченко С. О., Юрченко О. Є. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків : ХНУ ім.. В.Н. Каразіна, 2017, 204 с.
21. Erika Fischer-Lichte The Semiotics of Theater. Translated by Jeremy Gaines and Doris L. Jones. Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press, 1992.
22. Erika Fischer-Lichte The Transformative Power of Performance: A New Aesthetics, Routledge, 2008. URL: <https://dr2014theatretheory.files.wordpress.com/2015/09/fischer-lichte-c1-c2.pdf>.
23. EHans-Thies Lehmann, Postdramatic Theatre, Routledge, 2006. URL: https://monoskop.org/images/2/2d/Lehmann_Hans-Thies_Postdramatic_Theatre.pdf.

Інтернет-ресурси

1. Бібліотека українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>
2. Вебінари. Програми УКФ 2021 року. Програма «Аналітика культури». URL: https://www.youtube.com/watch?v=IDp82tdOw_M
3. Вимоги до публікацій та фахових видань. URL: <http://vak.org.ua/fv/>.
4. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського. URL: www.dnpb.gov.ua/
5. Електронна бібліотека «Культура України». URL: <http://elib.nplu.org/>
6. Інститут проблем сучасного мистецтва НАМУ URL: <http://www.mari.kiev.ua/>
7. Національна бібліотека України імені В. В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Онлайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua/>
9. Перелік наукових фахових видань. URL: <http://mon.gov.ua/activity/nauka/atestacziya-kadriv-vishhoyi-kvalifikacziyi/perelikvidan/>
10. Театральний портал TEATRE. URL: <http://teatre.com.ua/>
11. Center for applied theatre. URL: <https://centerforappliedtheatre.org/what-is-applied-theatre/> 1
12. Critical stages. URL: <https://www.critical-stages.org>
13. EditEd By Monica PrEndErgast and Juliana saxton intErnational casE studiEs and challEngEs for PracticE theatre applied. URL: https://www.academia.edu/23033379/EditEd_By_Monica_PrEndErgast_and_Juliana_saxton_intErnational_casE_studiEs_and_challEngEs_for_PracticE_theatre_applied

14. The International Federation for Theatre Research. URL: <https://iftr.org>

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок оформлення титульної сторінки магістерської роботи

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

Кафедра _____

НАЗВА МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота на здобуття ОР «Магістр»
за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»

Виконав(ла):

Здобувач(ка) вищої освіти

за ОПП _____
(назва ОПП)

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Науковий керівник:

_____
(науковий ступінь, вчене/творче звання)

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Рецензент:

_____
(науковий ступінь, вчене/творче звання)

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

Допущено до захисту:
Завідувач кафедри

_____
(науковий ступінь, вчене/творче звання)

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

« ____ » _____ 20__ р.

Харків, 20__

Зразок оформлення змісту магістерської роботи**Зміст**

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	7
1.1. Назва підрозділу	7
1.2. Назва підрозділу	15
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	25
2.1. Назва підрозділу.....	25
2.2. Назва підрозділу.....	40
РОЗДІЛ 3. НАЗВА РОЗДІЛУ	55
2.1. Назва підрозділу.....	55
2.2. Назва підрозділу.....	70
ВИСНОВКИ	85
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	90
ДОДАТКИ	96

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел.

Згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40).

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги	
Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вірченко Т. І. Художній конфлікт в українській драматургії 1990– 2010 років: Дискурс, еволюція, типологія. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2012. 336 с. 2. Грінік Т. Л. Віршована форма в сценічній мові. Засоби підвищення віршової виразності у роботі над жанром, родом, видом, формою віршування: навч.-метод. посіб. Харків : Естет Прінт, 2019. 120 с. 3. Єрмакова Н. Березільська культура: Історія, досвід. Київ : Фенікс, 2012. 512 с. 4. Каленіченко О. М. Музика і художня література: форми кореляції : монографія. ХНУМ імені І. П. Котляревського. Харків. 2021, 138 с. 5. Фесенко С. Школа лялькаря: від тренінгу до образу з лялькою : посіб. / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. 2019, 129 с. 6. Щукіна Ю. П. Творча діяльність театрів оперети і музичної комедії України другої половини ХХ – початку ХХІ ст.: жанровий аспект : монографія. ХНУМ імені І. П. Котляревського. Харків : Колегіум, 2021. 444 с.
Два і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 7. Горевалов С., Десятник Г. Вступ до спеціальності «Кіно-, телемистецтво»: навч. посіб. Київ: КНУ, 2014. 132 с. 8. Шклярєвський Г., Терещенко Ю. Режисура. Морфологія і синтаксис екранних мистецтв. Київ : Альма-Прес, 2004. 320 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники/перекладачі	<ol style="list-style-type: none"> 9. Морфологія культури : тезаурус / за ред. В. О. Лозового. Харків : Право, 2007. 384 с. 10. Образні системи української художньої культури в історичному та типологічному аспектах: театр, музика, образотворче мистецтво. Колективна монографія. / [голов. ред. Г. Скрипник] ; НАН України, ІМФТ ім. М.Т. Рильського. Київ, 2019. 588 с. 11. Паві П. Словник театру / пер. з фр. М. Якуб'як. Львів : ЛНУ імені І. Франка, 2006, 640 с. 12. Український театр ХХ століття / редкол.: Н. Корнієнко та ін. Київ : ЛДЛ, 2003. 512 с.

<p>Статті у періодичних виданнях (збірниках наукових праць)</p>	<p>13. Аркадін-Школьник О. А. Імпровізаційне самопочуття у вихованні акторської та режисерської майстерності <i>Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти.</i> : зб. наук. ст. / ХНУМ ім. І.П. Котляревського. Харків, 2018. Вип. 50. С. 121–135.</p> <p>14. Дорофєєва О. Ю. Особливості втілення комедійних творів на сцені Харківського театру імені Т. Г. Шевченка в 1934-1940 роках. <i>Записки Наукового товариства імені Шевченка.</i> Праці Театрознавчої комісії. Т. ССLXXIII (Львів, 2020). С. 136–142.</p> <p>15. Каленіченко О. М. Ідея вічного повернення в малій прозі символістів та типи контекстів її функціонування. <i>Вісник ХНУ</i> : зб. наук. пр. Харків, 2019. Вип. 82. С. 45–50.</p> <p>16. Либо О.Л. Особливості розвитку театрального мистецтва у Харкові (40-60-рр. ХІХ ст.). <i>Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти.</i> : зб. наук. ст. / ХНУМ ім. І.П. Котляревського. Харків, 2018. Вип. 51. С. 126–141.</p> <p>17. Лобанова І.В. Доля фундатора харківської лялькарської школи. <i>Лялька на кону.</i> Київ: Дух і літера, 2021. С. 25–30.</p> <p>18. Мізяк В.Д. Вистави за п'єсами М. Куліша в репертуарі театру Л. Курбаса та їх сучасна інтерпретація на харківській сцені. <i>Культура України.</i> Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / ХДАК. Харків, 2016. Вип. 54. С. 244–254.</p> <p>19. Партола Я. Три режисерські версії «Назара Стодолі» на сцені Харківського державного академічного драматичного театру ім. Т.Г. Шевченка. <i>VIII Міжнародний конгрес українців. Мистецтвознавство. Культурологія. Частина друга.</i> Зб. наук. ст. / голов. ред. Г. Скрипник ; НАН України ; МАУ ; ІМФЕ ім. М.Т. Рильського. Київ, 2017. С. 3–13.</p> <p>20. Тимченко А. О. Звукопис казок Володимира Свідзінського. <i>Іван Огієнко і сучасна наука та освіта</i> : наук. зб. Серія філол. / Кам'янець-Подільський нац. ун. імені Івана Огієнка, 2019. Вип. XVI. С. 345–348.</p> <p>21. Shchukina Yu. Die ersten Inszenierungen der Rockoper in der Musik-Comedy-Theater der Ukraine // Studiul Artelor și Culturologie: istorie, teorie, practică (ISSN 2345-1408, B). Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice. Chișinău. 2020. No 1 (36). P. 110–114.</p>
<p>Тези доповідей, матеріали конференцій</p>	<p>22. Каленіченко О. М. Драматичні твори Лесі Українки в контексті зарубіжної літератури (на матеріалі драматичної поеми «На полі крові» та драматичного етюду «Йоганна, жінка Хусова»). <i>«Шляхи рівняйте духові Його». Леся Українка: погляд зі Сходу:</i> матеріали Науково-практичного форуму «Леся Українка й театр» (21-24 вересня 2021 р.) / уклад., редаг. Партола Я. В., Тимченко А. О. ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Харків, 2021. С. 65–73.</p> <p>23. Мізяк В.Д. Проблеми дослідження театрального життя Харкова у контексті новітньої історії України. <i>Мистецтво та шляхи його осмислення в дослідженнях молодих науковців:</i> матеріали XV Міжнар. наук.-творч. конф. студентів та аспірантів, 19-20 березня 2015 р. / ХНУМ ім. І. П. Котляревського. Харків, 2015. С. 63–65.</p> <p>24. Шаповалова Н. Монолог з лялькою як важливий етап акторської майстерності в професійній освіті акторів театру анімації. <i>Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття</i> : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених, 22–23 квітня 2021 р. / За ред. проф. В. М. Шейка та ін. Харків : ХДАК, 2021. С. 185–186.</p>

Статті в словниках/енциклопедіях	<p>25. Театрознавства кафедра / Г. Ботунова, І. Лобанова. <i>Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. 1917-2017. До 100 річчя від дня заснування: мала енциклопедія. Том 2. Театральне мистецтво. Загальноуніверситетські кафедри і підрозділи.</i> Харків: Водний спектр Джі-Ем-Пі, 2017. С. 363–365.</p> <p>26. Горбенко Анатолій Григорович / О. А. Седунова. <i>Енциклопедія сучасної України.</i> Київ, 2006. Т. 6. С. 225.</p>
Статті в інших періодичних виданнях/ газетах	<p>27. Аннічев О. Є. До сторіччя «ШЕВЧЕНКІВЦІВ»: Леонід Тарабарінов. <i>Время.</i> 2021. 8 лист.</p> <p>28. Коваленко Ю. Молоді харківські театри. І не тільки. <i>Культура і життя.</i> 2005. 23 лют.</p>
Багатотомні видання	<p>29. Франко І. Я. Зібрання творів. У 50 т. Т. 48. Листи (1874–1885) / упоряд. та комент. В.В. Громової та ін. Київ : Наук. Думка, 1986. 767 с.</p>
Автореферати дисертацій	<p>30. Апчел О. А. Документальний театр у контексті сучасної художньої культури : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства Харків, 2014. 22 с.</p> <p>31. Бучма О. Є. Новітні акторські технології сучасного театру ляльок як чинник трансформаційних процесів художньої культури : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : Київ, 2015. 16 с.</p> <p>32. Партола Я. В. Г. М. Хоткевич і українська театральна культура кінця ХІХ – початку ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2003. 23 с.</p>
Дисертації	<p>33. Кохан Л. Й. Музично-драматичний театр Михайла Старицького в контексті часу (1873-1898 роки) : дис. ... док. філософії. Харків, 2022. 323 с.</p> <p>34. Лачко О. Ю. Рецепції постмодернізму в сучасній театральній культурі України : дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2019. 192 с.</p> <p>35. Мізяк В. Д. Культурологічні виміри режисерських практик у драматичних театрах Харкова другої половини ХХ – початку ХХІ ст. : дис... канд. мистецтвознавства. Харків, 2018. 224 с.</p>
Інтернет-ресурси	
Електронні ресурси	<p>36. Білинська Ю. Перформативна практика та принцип «поліанімації» як сучасні сегменти майстерності актора. Креативний простір: електронний науковий журнал. Харків: СГ НТМ, 2021. №4. С. 7. URL: https://www.newroute.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/%E2%84%964.pdf (дата звернення: 18.08.2022).</p> <p>37. Воронцов С. О. Мобільні пристрої в навчанні інформаційним технологіям у закладах вищої мистецької освіти, Інформаційні технології і засоби навчання, Том 83, № 3, 2021. С. 100–112, DOI: 10.33407/itlt.v83i3.3684 (дата звернення: 18.08.2022).</p> <p>38. П'ята науково-практична конференція пам'яті Євгенія Русаброва / Ольга Дорофєєва. Офіційний сайт Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського. 2018. 23-24 лютого. Режим доступу: http://num.kharkiv.ua/events1802.htm#ev2 (дата звернення: 18.08.2022).</p>